„Sfîrşitul unui an nu aduce nici o încheiere şi nici un început, ci o continuare, cu toată înţelepciunea pe care ne-a inoculat-o experienţa”. (Hal Borland)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

27 decembrie 2013

Anul XII

nr. 48 (499)

8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Procurorii au ales noua componenţă a organelor de autoadministrare

pag. 3

În Republica Moldova va fi instituită funcţia de avocat al poporului

pag. 4

Extinderea reţelei ILECU în vederea sporirii cooperării poliţieneşti internaţionale

pag. 5

SĂRBĂTORI FERICITE!

Gheorghe AVORNIC, doctor habilitat în drept, profesor universitar, preşedinte al Consiliului de administraţie al UJM

Dragi cititori,

Nisipul din clepsidra timpului se scurge lin – fir cu fir, necontenit. Astfel că, magia frumoaselor sărbători de iarnă iarăşi sălăşluieşte în sufletul fiecăruia dintre noi. Acum, mai mult decît oricînd, avem posibilitatea să lăsăm pragmatismul, pesimismul şi negativismul la o parte, ca să permitem emoţiilor pozitive, ce se înfiripă în inimile noastre, să ne copleşească. Ele ne dau puterea să devenim mai buni unii cu alţii, mai generoşi, mai calzi. Or, în aceste timpuri, tot mai dinamice şi mai complexe, avem atîta nevoie de bunătate omenească.

Există multe motive să fim mulţumiţi de noi în anul care se va perinda curînd, pentru că avem realizări frumoase. Iar faptul că ni s-a oferit şansa ca de sărbători să fim alături de familiile noastre şi să savurăm atmosfera feerică creată de colindele dulci cu flori de măr, brazii împodobiţi şi mirosul îmbietor de bucate tradiţionale, este cea mai mare motivaţie care ne face să credem că am reuşit cu adevărat.

Da, pentru unii cu bune, pentru alţii cu mai puţin bune, anul care va rămîne istorie ne serveşte şi o adevărată lecţie de viaţă făcîndu-ne să devenim mai curajoşi şi să avem aspiraţii mai îndrăzneţe, încît pe filele imaculate încă, ale lui 2014, să putem înscrie succese şi mai remarcabile, căci fiinţa umană trebuie să aspire mereu spre ascensiune, să facă faţă tuturor provocărilor sorţii. Iar atunci cînd vine vorba despre destin, este inimaginabil să nu evocăm puterea divină, care ne ghidează existenţa. Sărbătoarea sfîntă a Crăciunului constituie, în acest sens, simbolul vieţii şi al speranţei omului. Aceasta semnifică un nou început – un început pe care ni-l dorim mai curat, mai bun, mai plin de fapte înălţătoare în sine. Şi nu există un prilej mai oportun de a exprima cuvinte de gratitudine şi înaltă preţuire faţă de acei care ne-au fost alături mereu, de a şterge din memoria noastră afectivă toate amintirile neplăcute lăsînd loc credinţei în bine şi frumos, ca să putem construi o viaţă mai împlinită, de care să să bucure fiecare membru al societăţii. Numai aşa vom găsi fericirea, liniştea sufletească, pacea şi bunăstarea pe acest pămînt.

Stimaţi cititori, e una dintre cele mai plăcute ocazii, pentru mine, să vă adresez, cu prilejul sărbătorilor de iarnă, sănătate, înţelegere, bucurii nenumărate, armonie în suflet şi împliniri în toate. Să nu vă părăsească nicicînd cumpătul şi dorinţa de a învinge, ca în final, să puteţi să depăşiţi toate încercările în anul care vine.

La Mulţi Ani şi Crăciun Fericit!

Flash

Pauza publicitară va fi cronometrată

O astfel de modificare a fost avizată de către membrii Executivului, transmite Biroul comunicare şi relaţii cu presa al Guvernului.

Proiectul vine să amendeze Codul audiovizualului şi Legea cu privire la publicitate prin introducerea obligativităţii radiodifuzorilor TV de a informa spectatorii despre durata pauzei publicitare sau de teleshopping prin afişarea pe ecran a unui cronometru descrescător în partea dreaptă de jos a ecranului.

Dimensiunea cronometrului va reprezenta şapte la sută din cadru şi va arăta cît timp mai durează pînă la finalizarea publicităţii TV. Pentru a evita orice posibilitate a radiodifuzorilor de a se eschiva de la obligativitatea introdusă, culoarea cronometrului afişat din prima secundă a pauzei publicitare va fi albă, netransparentă.

De asemenea, se propune completarea atribuţiilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu abilitatea de a sancţiona radiodifuzorii care nu se conformează noilor obligaţiuni.

Deputaţii pot fi traşi la răspundere penală fără acordul Legislativului

Aleşii poporului ar putea fi traşi la răspundere penală fără acordul Parlamentului. Proiectul de lege privind modificarea Constituţiei, care prevede excluderea imunităţii parlamentare a fost avizat într-o şedinţă recentă a Guvernului.

„Azi, deputaţii se bucură de o protecţie exagerată. Se propune reglementarea imunităţii funcţionale, ca aleşii poporului să nu poată fi traşi la răspundere pentru opinii şi voturi în calitate de deputaţi, în rest să nu dispună de o altă imunitate", a declarat ministrul Justiţiei Oleg Efrim.

Cabinetul de miniştri a decis excluderea alineatului trei, dar şi cuvîntul „imunităţi" din titlul articolului 70, care prevede că deputatul nu poate fi reţinut, arestat, percheziţionat sau trimis în judecată fără încuviinţarea Parlamentului.

Menţionăm că, iniţiativa de abolire a imunităţii este o recomandare a Uniunii Europene pentru creşterea transparenţei actului Legislativ. Acum doi ani, în urma unei sesizări a Partidului Liberal Democrat, Curtea Constituţională a avizat pozitiv un proiect de lege care prevedea retragerea imunităţii deputaţilor. Potrivit magistraţilor, documentul se încadrează în limitele revizuirii Constituţiei. Pentru modificarea Legii supreme sînt necesare cel puţin 67 de voturi.

În prezent, imunitatea parlamentară poate fi ridicată la solicitarea Procuraturii Generale, cu votul majorităţii deputaţilor.

Copiii, femeile sau chiar bărbaţii ajung tot mai des victime în propriile familii

Statisticile au îngrozit autorităţile care spun că nu vor mai sta cu mîinile în sîn şi vor interveni prompt în cazurile de violenţă în familie. Oamenii legii se gîndesc la modificarea legislaţiei, astfel încît agresorii domestici să fie pedepsiţi mai dur.

550 de poliţişti din toată ţara sînt instruiţi special de experţi cum să acţioneze în situaţia descoperirii unui caz de violenţă în familie.

Deşi instrumentează, săptămînal, astfel de cazuri, unii poliţişti nu ştiu ce pedeapsă merită agresorii.

Autorităţile speră că trainingurile le vor fi de folos atît poliţiştilor, cît şi potenţialelor victime.

Instruirile teoretice fac parte dintr-un proiect în valoare de 200 de mii de dolari, finanţat de Fondul ONU şi Guvernul Statelor Unite. În cadrul programului, de cursuri speciale vor beneficia şi medicii de sector, precum şi asistenţii sociali. Potrivit datelor Inspectoratului General de Poliţie, de la începutul acestui an, în ţară, au fost înregistrate peste 5000 de cazuri de violenţă în familie.

Premiile şi decoraţiile onorifice vor fi scutite de taxa vamală

Proiectul aprobat, recent, de Guvern prevede scutirea premiilor şi decoraţiilor onorifice: cupele, medaliile, trofeele şi alte articole similare, care au fost acordate persoanelor rezidente în R. Moldova într-un stat străin, drept recompensă adusă activităţii lor în domenii cum ar fi arta, ştiinţa, sportul sau recunoaşterea unui merit la un anumit eveniment, potrivit Biroului comunicare şi relaţii cu presa al Executivului.

De asemenea, proiectul se referă la reglementarea scutirii de plată a drepturilor de import privind bunurile speciale destinate pregătirii educaţionale, angajării sau adaptării sociale a persoanelor cu dizabilităţi.

Măsurile respective vor contribui la realizarea politicilor ce prevăd incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, care constituie un obiectiv al Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilităţi (2010-2013), aprobată prin Legea 169/09.07.2010.

Aplicarea scutirilor de efectuare a plăţilor la import pentru bunurile indicate în proiect se va realiza doar cu condiţia că acestea nu vor avea o destinaţie cu caracter comercial.

Centrul de Analiză şi Prevenire a Corupţiei: „Proiectul privind performanţa energetică a clădirilor poate crea un blocaj imobiliar"

Declaraţia aparţine expertului CAPC, Gheorghe Iudin, potrivit căruia, acest proiect este foarte important şi oportun, dar necesită să fie modificat esenţial.

Scopul proiectului este de a promova îmbunătăţirea performanţei energetice a clădirilor, ţinînd cont de condiţiile climatice, cerinţele legate de climatul interior şi de raportul cost-eficienţă. În proiect se propune să fie prevăzute cerinţe minime de performanţă energetică pentru clădirile noi. Aceasta înseamnă că, după intrarea în vigoare a legii, autoritatea de specialitate va elabora cerinţe minime de eficienţă energetică, şi la proiectarea clădirilor noi se va ţine cont de aceste condiţii. Nu vor mai putea fi autorizate şi date în exploatare clădirile, dacă nu vor fi respectate normele vizate.

„Noi prognozăm o blocare a pieţei imobiliare, întrucît în proiect se propune ca obligaţia privind certificatul de performanţă energetică să intervină în momentul intrării în vigoare a legii. Aceasta în condiţiile în care nu a fost elaborată o metodologie şi nu au fost autorizaţi specialiştii", a menţionat expertul.

Gheorghe Iudin a mai spus că proiectul prevede calificarea unor acţiuni şi inacţiuni ale proprietarilor de clădiri, evaluatori energetici şi inspectori ca fiind contravenţii ce ar urma să fie sancţionate în conformitate cu prevederile Codului contravenţional. Or, la momentul actual, Codul contravenţional nu conţine aceste sancţiuni. De asemenea, se impune ca, la vînzarea sau darea în locaţiune a locuinţelor, proprietarul clădirii să informeze şi să înmîneze cumpărătorului/arendaşului certificatul de performanţă energetică în original sau copie.

Însă, proiectul nu conţine norme privind efectele nerespectării acestei obligaţiuni asupra actului juridic încheiat – fiind uşor de prognozat apariţia unor litigii judiciare referitoare la valabilitatea contractului de vînzare-cumpărare sau a locaţiunii. De asemenea, nu este clar dacă certificatul de performanţă este o condiţie obligatorie pentru încheierea unor asemenea contracte sau părţile pot omite această cerinţă legală şi pot conveni, prin acord comun, asupra prezentării sau neprezentării certificatului de conformitate.

Gheorghe Iudin mai spune că nota informativă nu conţine o argumentare suficientă a promovării proiectului, analiza impactului de reglementare şi fundamentarea economico-financiară.

Expertiza proiectului de lege a fost efectuată în cadrul programului „Expertiza vulnerabilităţii proiectelor de acte normative prin prisma drepturilor omului", susţinut financiar de Apărătorii Drepturilor Civile din Suedia.

UE va cere socoteală pentru banii oferiți în reformarea sectorului justiției

Instituţiile din domeniul combaterii corupţiei trebuie să manifeste schimbări consistente şi să le explice. Uniunea Europeană oferă Moldovei un sprijin bugetar semnificativ pentru reformarea sectorului justiţiei, iar peste o perioadă va aştepta rapoarte de gestionare a asistenţei bugetare oferite, spune Cristian Ghinea, directorul Centrului Român pentru Politici Europene (CRPE).

Cristian Ghinea a menţionat, în cadrul unei conferinţe privind integrarea europeană a Republicii Moldova, că problema corupţiei va rămîne dacă, şi după mărirea substanţială a salariilor, judecătorii vor continua să aplice doar amenzi celor implicaţi în scheme de corupţie, fără să condamne pe cineva la pedeapsă cu închisoarea.

În viziunea acestuia, guvernarea nu va putea să micşoreze peste 2 ani salariile magistraţilor invocînd că aceştia nu şi-au arătat disponibilitatea de a combate corupţia.

„Vom face recomandări, ca UE să pună presiune pe Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală şi Centrul Naţional Anticorupţie în mod direct, ca aceste instituţii să răspundă pentru performanţele atinse în combaterea corupţiei. Reformarea CNA a rămas pe loc pe motiv că toţi au fost preocupaţi de cum trebuie să arate instituţia şi, de aceea nu a fost atins scopul principal de responsabilizare unică. Trebuie să existe instituţii care să răspundă de ce nimeni nu a fost condamnat pentru acte de corupţie", a menţionat directorul CRPE.

Potrivit lui Cristian Ghinea, CNA şi CNI vor avea susţinerea publică doar cînd vor prezenta performanţă în lupta împotriva corupţiei. „Aş vrea să văd cît din cele 60 de milioane de euro oferite de UE vor ajunge la CNI, CNA. Mai ales că CNI, care trebuie să verifice averile demnitarilor, are un buget destul de mic şi Parlamentul a refuzat o creştere a bugetului cu 75 de mii de euro. Ideea acestor instituţii este ca ele să performeze. Liniştea nu este bună în zona anticorupţie", a specificat Cristian Ghinea.

Directorul Centrului Român pentru Politici Europene a mai spus că este greşit să se creadă că Uniunea Europeană are nevoie de Republica Moldova, guvernarea de la Chişinău nu trebuie să-şi facă iluzii deşarte. „Cea mai scumpă resursă la Bruxelles este atenţia. Toţi trebuie să fim parte a unei competiţii, în care să atragem atenţia celor de la Bruxelles asupra anumitor teme", a subliniat C. Ghinea.

Prima conferinţă anuală a Forului de Dezbateri pe Integrarea Europeană a Republicii Moldova a fost organizată de către Asociaţia Pentru Politică Externă şi Fundaţia germană Friedrich Ebert, în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene al Republicii Moldova.

Pirkka Tapiola: „Acordul de Liber Schimb înseamnă mai puţină corupţie, mai multe drepturi pentru agenţi, libertate şi dinamism economic"

„Acordul de Liber Schimb înseamnă mai puţină corupţie, mai multe drepturi pentru agenţi, libertate şi dinamism economic". Declaraţia aparţine şefului Delegaţiei UE în Moldova Pirkka Tapiola, la prima dezbatere publică despre impactul Acordului de Liber Schimb Aprofundat şi Comprehensiv (DCFTA) asupra agenţilor economici. Evenimentul a fost organizat de Ministerul Economiei, în parteneriat cu Asociaţia Businessului European şi Corporaţia Financiară Internaţională (IFC), cu scopul de a explica agenţilor economici prevederile DCFTA, modul de aplicare, avantajele, cerinţele de competitivitate la care trebuie să răspundă şi asistenţa oferită de UE în acest sens.

În cadrul conferinţei, Luc Pierre Devigne şi Octavian Calmâc, negociatori principali ai DCFTA, au prezentat ultimele evoluţii ale negocierilor, impactul asupra sectoarelor agricol, industrial şi prestării de servicii şi au răspuns la întrebările reprezentanţilor antreprenoriatului. În special s-au referit la unele aspecte ce ţin de standardizare, certificarea producţiei, regimul vamal şi fiscal.

„Opţiunea de integrare europeană a Republicii Moldova este un proces transformaţional, ce va permite modernizarea ţării şi economiei", a declarat vicepremierul Valeriu Lazăr, ministrul Economiei.

Şirul de conferinţe va continua pe tot parcursul anului 2014.

Procurorii au ales noua componenţă a organelor de autoadministrare

Recent, a avut loc Adunarea Generală a Procurorilor, unde a fost aleasă noua componenţă a organelor de autoadministrare: *Consiliul Superior al Procurorilor, Colegiul de calificare şi Colegiul disciplinar*, deoarece mandatele actualilor membri expiră pe 30 decembrie curent.

Evenimentul a întrunit 632 din totalul celor 690 de procurori aflaţi în funcţie. Alegerile s-au desfăşurat în mod transparent, în prezenţa tuturor procurorilor şi a candidaţilor înaintaţi şi susţinuţi de structurile procuraturii de diferit nivel, dar şi a reprezentanţilor mass-media. Mandatul organelor de autoadministrare este de 4 ani de la data alegerii.

Astfel, pe lîngă cei trei membri de drept: Procurorul General, preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii şi Ministrul Justiţiei, din noua componenţă a *Consiliului Superior al Procurorilor* vor face parte următorii procurori aleşi: Mircea Roşioru, şef al Direcţiei Judiciare a Procuraturii Generale (PG); Ruslan Popov, şef al Direcţiei Control al Urmăririi Penale şi Asistenţă Metodică a PG; Viorel Tureac, procuror al municipiului Bălţi; Remus Moroz, procurorul raionului Hînceşti; Vasile Stoinov, procurorul raionului Comrat; Eduard Maşnic, procurorul sectorului Buiucani municipiul Chişinău.

Încă 3 membri ai CSP, din rîndul profesorilor de drept titulari, au fost numiţi de Parlament. Este vorba despre Gheorghe Mîţu, Igor Hadîrcă, şi Ghenadie Fortuna.

Adunarea Generală a Procurorilor a ales şi noii membri ai *Colegiului de calificare*, după cum urmează: Viorel Morari, şef al Secţiei conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI şi SV a PG; Igor Popa, procuror al sectorului Rîşcani municipiul Chişinău; Valeriu Bodean, procuror pentru misiuni speciale; Sergiu Gavajuc, şef al Serviciului Nord al Procuraturii Anticorupţie; Alexandru Raţă, procurorul raionului Străşeni; Marcel Dimitraş, şef al Secţiei judiciar civilă a PG; Leonid Turculeţ, procurorul raionului Cahul; Nicolai Geru, procurorul sectorului Centru municipiul Chişinău; Valentin Baidaus, procurorul raionului Leova.

Alţi doi membri ai Colegiului de calificare urmează a fi numiţi de Consiliul Superior al Procurorilor, din rîndul profesorilor titulari în drept.

De asemenea, prin voturile procurorilor, a fost aleasă şi noua componenţă a *Colegiului disciplinar*, din care fac parte: Nicolae Chitoroagă, şeful Direcţiei Exercitare şi Conducere a Urmăririi Penale din cadrul PG, procuror interimar de transport; Victor Comerzan, procurorul raionului Briceni; Alexandru Nichita, şeful Secţiei investigaţii financiar-economice a PG; Serghei Cebotari, procurorul raionului Soroca; Ion Popa, procurorul raionului Floreşti; Vladimir Lupu, adjunct al procurorului municipiului Chişinău; Vlad Guţan, şef adjunct al Secţiei control al urmăririi penale a PG; Ruslan Caraivan, procuror UTA Găgăuzia; Marcel Cimbir, procurorul sectorului Botanica municipiului Chişinău.

Notă:

– Consiliul Superior al Procurorilor (12 membri) este un organ reprezentativ şi de autoadministrare a procurorilor – garantul autonomiei, obiectivităţii şi imparţialităţii procurorilor.

– Colegiul de calificare (11 membri) se instituie pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor şi are drept scop promovarea politicii de stat în domeniul selectării cadrelor în organele Procuraturii, evaluarea nivelului de pregătire şi a capacităţilor profesionale ale procurorilor, corespunderii funcţiilor ocupate, respectării interdicţiilor şi a exigenţelor faţă de procuror.

– Colegiul disciplinar (9 membri) se instituie pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor şi are drept scop examinarea cazurilor de răspundere disciplinară a procurorilor.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Noi reguli de depunere a unei cereri la Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a aprobat, într-o şedinţă plenară, noi reguli de adresare a plîngerilor individuale. Potrivit Consiliului Uniunii Europene, acestea sînt menite să crească eficienţa Curţii Europene, dar şi să accelereze examinarea cererilor. Noile reguli vor fi aplicate începînd cu 1 ianuarie 2014.

Aşadar, aceste reguli vizează două elemente principale. Primul element se referă la stricteţea conţinutului cererilor adresate Curţii Europene. Astfel, o cerere care nu conţine toată informaţia necesară nu va putea fi examinată de Curtea Europeană. Al doilea element ţine de termenul limită în care o cerere poate fi adresată Curţii Europene, care de asemenea, este restricţionat.

Ministerul Justiţiei informează că, doar o cerere care întruneşte toate condiţiile impuse de Regula 47 din Regulamentul Curţii va putea fe considerată ca fiind depusă în termen şi respectiv va întrerupe curgerea acestuia. O cerere prealabilă, care nu întruneşte condiţii de formă şi conţinut nu va putea să întrerupă curgerea termenului, şi drept consecinţă, fără înlăturarea deficienţelor, va fi respinsă ca inadmisibilă.

Cît priveşte primul element, care se referă la aplicarea mai strictă a cerinţelor de formă şi conţinut a unei cereri, principiul de bază este că reclamanţii trebuie să prezinte suficiente informaţii pentru a permite Curţii Europene să purceadă la o analiză iniţială a cererii. Depunerea cererii la Curtea Europeană este un act oficial cu efecte juridice, iar regula de bază este că reclamanţii trebuie să se supună unor formalităţi minimum necesare.

Fiecare cerere depusă la Curtea Europeană trebuie să conţină toată informaţia esenţială despre plîngerile depuse la nivel naţional, în faţa jurisdicţiilor naţionale, fiind însoţită de copiile documentelor relevante (în special copii ale hotărîrilor/deciziilor naţionale). Aceasta va permite Grefei Curţii Europene să determine de la bun început care este scopul şi natura cazului. În acest sens, vor putea fi identificate la faza iniţială care sînt cazurile prioritare. Totodată, cererile vădit inadmisibile vor putea fi transmise judecătorului unic pentru adoptarea deciziei.

În contextul celor expuse, totuşi, Regula 47 revizuită este una flexibilă. Condiţiile impuse nu vor fi aplicate dacă există o explicaţie „adecvată" pentru omisiunea de a prezenta o cerere în forma cerută. Curtea Europeană îşi rezervă discreţia de a accepta o cerere, chiar dacă aceasta nu a fost prezentată în forma cerută, dar e însoţită de o explicaţie corespunzătoare. O excepţie specială va fi aplicată reclamanţilor care cer aplicarea măsurilor interimare asiguratorii (potrivit Regulii 39 din Regulamentul Curţii).

Cel de-al doilea element reformator se referă la termenul limită de şase luni de zile. Potrivit practicii actuale ale Curţii Europene, curgerea termenului de şase luni de zile poate fi întrerupt printr-o cerere prealabilă (incompletă) sau printr-o simplă scrisoare de intenţie. Potrivit noilor reguli modificate, doar o cerere care satisface toate condiţiile de formă şi conţinut va întrerupe curgerea termenului, data introducerii fiind considerată acea aplicată de oficiile poştale naţionale pe plic (data expedierii). Perioada de transmisiune poştală şi data în care cererea a ajuns efectiv la Secretariatul Curţii Europene nu sînt relevante în speţă.

Curtea Europeană adoptă toate măsurile necesare pentru a informa populaţia despre noile reguli, astfel încît potenţialii reclamanţi să ştie despre modificarea practicii sale. Astfel, societatea juridică şi societatea civilă au fost informate pe deplin în ceea ce priveşte noile reguli.

O nouă formă a cererii şi ghiduri practice clare despre noile cerinţe pentru a depune o cerere valabilă au fost pregătite deja în toate limbile oficiale ale celor 47 de state-părţi la Convenţie.

Noile tehnologii informaţionale, de asemenea, sînt utilizate pentru a asista reclamanţii şi de a-i ghida. Suplimentar, la clipuri video despre Convenţie şi criterii de admisibilitate deja existente a fost creat un nou video clip care demonstrează „Cum să depui o cerere la Curtea Europeană". Acesta va fi disponibil, din ianuarie anul viitor, în limbile engleză şi franceză. Traducerile în limbile turcă, română, ucraineană şi rusă vor urma în cel mai apropiat timp, iar informaţia în celelalte limbi va fi disponibilă pe parcursul anului 2014.

Toate documentele şi materialele pentru a ghida reclamanţii vor fi accesibile pe pagina web a Curţii Europene începînd cu 1 ianuarie 2014 (www.echr.coe.int/applicants).

C.D.

Copiii pot beneficia de servicii stomatologice gratuite

Copiii cu vîrsta de pînă la 12 ani se vor putea trata la medicul stomatolog absolut gratuit. Prevederea se conţine într-un proiect de lege adoptat în prima lectură de Parlament, la iniţiativa vicepreşedintelui Parlamentului, Liliana Palihovici.

Propunerea a fost salutată de către deputaţi, care au venit şi cu anumite completări. Deputatul comunist Oxana Domenti a propus majorarea limitei de vîrstă la copii şi a atenţionat asupra cheltuielilor semnificative care urmează a fi suportate de stat. „Aprob iniţiativa, dar îmi este frică că discriminăm copiii mai mari de 12 ani. Legea prevede o altă limită de vîrstă, mai mare. Dacă statul are posibilitatea, putem stabili un alt pachet de asigurare medicală", a explicat deputatul.

Totodată, deputaţii au votat în primă lectură şi proiectul privind ieftinirea serviciilor medicale pentru tratarea cancerului mamar. Cele două prevederi se conţin în Legea cu privire la protecţia sănătăţii, care a fost modificată de Legislativ.

În Republica Moldova va fi instituită funcţia de avocat al poporului

Vom avea funcția de avocat al poporului. Asta prevede un nou proiect de lege, adoptat în primă lectură de către Legislativ. Astfel, avocatul parlamentar va deveni „avocat al poporului” fiind numit pe un termen de şapte ani şi nu va putea deține două mandate consecutive.

Inițiativa aparține Guvernului şi a fost susținută de majoritatea deputaților.

Potrivit proiectului, avocatul poporului are menirea să asigure respectarea drepturilor şi libertăților omului de către autoritățile publice, organizațiile şi întreprinderile, indiferent de forma de organizare şi tipul de proprietate, organizațiile necomerciale şi persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile.

Făcînd referire la noul proiect de lege, viceministrul Justiției, Nicolae Eşanu, afirmă că noile prevederi reprezintă o garanție a independenței avocatului poporului.

„Nu va putea deține două mandate consecutive. Astfel, vor fi evitate acuzațiile că opiniile avocatului poporului sînt dictate de eforturile de a cîştiga favoarea politicienilor. Principial este să nu coincidă mandatul avocatului cu cel al Parlamentului”, a explicat N. Eşanu.

Avocații poporului vor fi numiți de Parlament în urma unui concurs public, organizat de Comisia juridică, numiri şi imunități. Concursul de selectare va fi considerat valabil dacă la el se vor înscrie cel puțin două persoane. Candidaturile selectate vor fi prezentate Legislativului care va decide cine va obține funcția. Va fi ales cel care va strînge voturile majorității parlamentare.

Candidații la funcția de avocat al poporului trebuie să fie cetățeni ai Republicii Moldova, să cunoască limba de stat, să aibă capacitate deplină de exercițiu, să aibă diplomă de licență, vechime de muncă în domeniul juridic de 5 ani, activitate notorie în domeniul apărării drepturilor omului, dar şi o reputație ireproşabilă. Nu pot candida la funcția de avocat al poporului persoanele care au fost concediate din motive compromițătoare sau au fost eliberate din funcțiile deținute anterior.

Funcția de avocat al poporului este incompatibilă cu oricare altă funcție publică sau privată retribuită, cu excepția activității didactice, ştiințifice sau de creație.

De asemenea, potrivit legii, avocatul poporului nu va putea fi persecutat sau tras la răspundere pentru acțiunile sau opiniile exprimate în exercitarea mandatului. Urmărirea penală pe numele unui avocat al poporului poate fi pornită doar de Procurorul General.

Instituția ombudsmanului activează în Republica Moldova din anul 1998.

În diferite state, apărătorul drepturilor omului este definit diferit. În Rusia se numeşte institutul ombudsmanului, în România – avocatul poporului, Albania – avocatul omului, Armenia – apărătorul drepturilor omului, Azerbaidjan – comisarul pentru drepturile omului, Polonia – comisarul pentru protecția drepturilor civile, Croația – apărător al drepturilor omului, Estonia – cancelarul de justiție, Georgia – apărător public, Grecia – avocatul cetățenilor, Italia – apărător civic.

L.D.

„Spune NU torturii şi impunității în Republica Moldova şi DA pentru o viață mai bună a minorilor în locurile de detenție”

Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM) a desfăşurat, recent, o masă rotundă de prezentare tehnică şi lansare a proiectului „Spune NU torturii şi impunității în Republica Moldova şi DA pentru o viață mai bună a minorilor în locurile de detenție”.

Potrivit CpDOM, proiectul în cauză va fi realizat de RCTV „Memoria” şi Departamentul Instituțiilor Penitenciare, organizații care au semnat un acord în acest sens. La reuniune au participat, Anatolie Munteanu, directorul CpDOM, Ana Dabija, directorul interimar al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Ludmila Popovici, directorul RCTV „Memoria”, Oleg Pantea, şeful DAEPAS, Iuliana Adam, şeful Secției PAS a DIP, Liuba Jignea, şeful Penitenciarului nr. 10, Goian, alți angajați ai DIP, Olga Vacarciuc, consultantul principal al avocatului parlamentar, Tatiana Crestenco, şeful Serviciului pentru protecția drepturilor copiilor, precum şi reprezentanți ai RCTV „Memoria”.

În alocuțiunea sa, directorul Centrului pentru Drepturile Omului, Anatolie Munteanu, şi-a exprimat satisfacția în legătură cu lansarea acestui proiect, care vine ca o continuare a colaborării CpDOM cu RCTV „Memoria” la realizarea studiului „Tortura şi relele tratamente față de copiii minori în contextul justiției juvenile: răspîndirea, impactul, prevenirea identificarea cazurilor, oferirea suportului şi raportare”.

Avocatul parlamentar a menționat importanța şi utilitatea proiectului lansat de care vor beneficia minorii de la Penitenciarul nr.10, pledînd pentru identificarea posibilităților privind extinderea acestuia şi asupra adolescenților din izolatoarele de detenție preventivă. Ombudsmanul a mai remarcat progresul evident înregistrat de DIP în ultimii ani, urmare a implementării reformei în procesul de educare, instruire şi resocializare a deținuților minori, informează CpDOM.

Printre beneficiile transferului minorilor de la Penitenciarul din Lipcani la Goian, Ana Dabija a evidențiat intensificarea contactelor cu mai multe organizații neguvernamentale în realizarea a diverse inițiative destinate reabilitării şi resocializării minorilor aflați în detenție. Directorul interimar al DIP a apreciat acordul semnat cu RCTV „Memoria”, calificîndu-l drept binevenit şi foarte util. Copiii vin din societate şi vor reveni în societate, a menționat directorul DIP, de aceea activitățile prevăzute în cadrul proiectului vor contribui la reeducarea şi resocializarea deținuților minori.

Vorbind despre importanța acestui proiect, Ludmila Popovici şi-a exprimat speranța că acesta va fi unul eficient şi de succes, astfel încît pe 26 iunie, anul viitor, cînd vor fi făcute unele bilanțuri ale activităților, să existe temeiuri reale pentru a interesa alți potențiali donatori şi parteneri. Ludmila Popovici a mai relevat că premise pentru lansarea proiectului actual au fost proiectele realizate de „Memoria” în anii 2006, 2007.

Proiectul se va desfăşura în perioada septembrie 2013 - august 2014, cu suportul financiar al Guvernului Olandei prin programul MATRA, şi va conține activități informative şi traininguri pentru minorii aflați în custodia statului, instruiri pentru angajații Penitenciarului nr. 10 din Goian, repararea şi amenajarea sălii polivalente din blocul administrativ al instituției vizate. Proiectul mai include elaborarea unui ghid: „10 paşi spre libertate” şi inițierea în cadrul penitenciarului pentru minori a unor cluburi de interese: artă fotografică, sculptat în lemn, desen, grafică, pictură, aplicații, poezie, muzică, teatru.

L.D.

Votat! Publicațiile periodice de import nu vor plăti TVA

Inițiativa legislativă a deputaților Chiril Lucinschi şi Corina Fusu cu privire la instituirea TVA pentru presa străină importată în Republica Moldova nu a primit avizul pozitiv al Guvernului.

Potrivit autorilor inițiativei, obiectivul proiectului este de a susține piața media autohtonă şi de a elimina concurența neloială.

De cealaltă parte, Guvernul spune că scutirea publicațiilor periodice de import de plata TVA contravine angajamentelor asumate de țara noastră față de Organizația Mondială a Comerțului.

Pe lîngă aceasta, realizarea propunerii de scutire de TVA şi de taxa vamală doar a publicațiilor periodice înregistrate în R. Moldova ar pune în condiții inegale persoanele care importă publicații periodice, ceea ce contravine echității fiscale.

Amintim că, Chiril Lucinschi declara anterior că piața media autohtonă nu este protejată față de presa străină care nu este plătitoare de TVA, însă acestea vin în țara noastră în tiraje mari în comparație cu standardele Republicii Moldova, respectiv avînd costuri de producție mult mai mici.

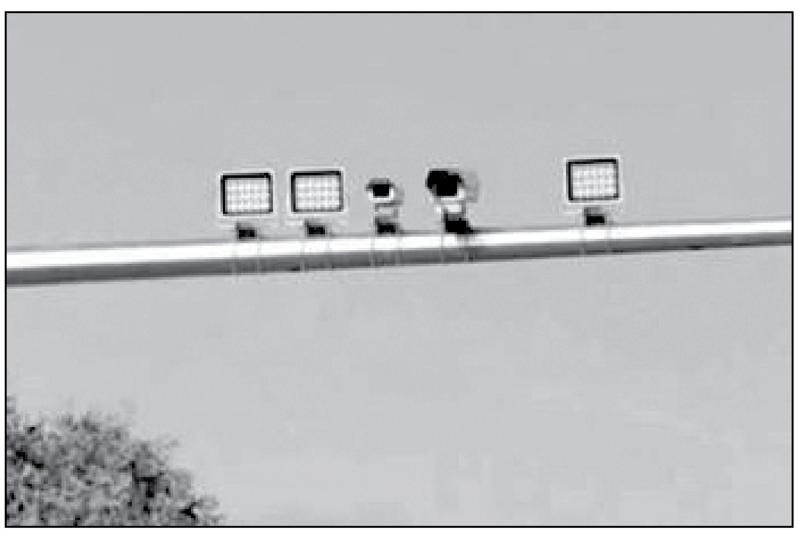
Potrivit ultimelor date statistice, în Moldova se difuzează 1821 publicații periodice străine. Dintre acestea 1296 provin din Federația Rusă, alte 218 din Ucraina, 157 din România, 96 din Belarus şi 54 din alte state.

Rezultatele camerelor de luat vederi instalate în Capitală

Camerele de supraveghere, care au fost instalate în intersecțiile din Capitală aduc rezultate. Şoferii s-au făcut mai disciplinați, iar încălcările s-au redus cu 90 la sută.

Totuşi, pînă pe 15 ianuarie, şoferii care încalcă regulile în trafic şi au fost surprinşi de camere nu pot fi amendați pentru că sistemul de supraveghere video nu a fost omologat oficial.

Potrivit şefului Centrului de Monitorizare şi Control al traficului rutier, Dan Chirița, pînă la sfîrşitul anului, în total, în Capitală vor fi instalate 500 de camere de supraveghere. Pînă pe 15 ianuarie, şoferii surprinşi în timp ce încalcă regulile de circulație se vor alege doar cu o scrisoare de avertizare.

„Încălcări – dacă am început de la sute de mii, sîntem foarte bucuroşi că se diminuează numărul acestora şi deja avem doar 10 procente din ceea ce era. Ne-am stabilit termen limită pînă pe data de 15 ianuarie, ca noi să începem în primul rînd să trimitem acasă scrisori informative privind încălcările”, a declarat Dan Chirița.

Potrivit Ministerului de Interne, camere de supraveghere a traficului rutier au fost instalate pe şoseaua Balcani, străzile Calea Orheiului, Vasile Lupu, Studenților, bulevardul Moscovei, strada Alecu Russo şi Vadul Lui Vodă. Cele mai multe camere au fost instalate în centrul Capitalei, pe bulevardul Ştefan cel Mare şi în sectorul Botanica pe bulevardul Dacia. De asemenea, sînt supravegheate video străzile Grenoble, Aeroportului, şoseaua Hînceşti, dar şi alte artere.

Potrivit autorităților, pînă la sfîrşitul anului 2015, vor fi instalate camere de supraveghere şi pe traseele naționale. Proiectul este susținut financiar de Republica Populară Chineză şi valorează 4 milioane şi jumătate de dolari. Totodată, Guvernul Moldovei a alocat încă 6,5 milioane de lei pentru lucrări de montare, construcție şi telecomunicații.

Extinderea reţelei ILECU în vederea sporirii cooperării poliţieneşti internaţionale

În contextul Zilei Poliţiei Naţionale, de către ministrul Afacerilor Interne Dorin Recean, ministrul Justiţiei Oleg Efrim, procurorul general Corneliu Gurin, şi directorul Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal Vitalie Paniş, în prezenţa delegaţiei austriece în persoana directorului Oficiului Federal al Poliţiei Criminale (BKA), generalului Franz Lang, a fost semnat Acordul de promovare a cooperării şi susţinerii activităţii Centrului cooperare poliţienească internaţională al Inspectoratului General al Poliţiei din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Potrivit Ministerului Justiţiei, acesta stabileşte platforma necesară în vederea asigurării, coordonării şi dezvoltării procesului de acordare a asistenţei reciproce între autorităţile competente de aplicare a legii pe plan intern şi internaţional privind prevenirea şi combaterea criminalităţii organizate transfrontaliere, avînd drept obiective de bază: coordonarea activităţilor inter-instituţionale în lupta împotriva tuturor formelor de criminalitate, precum şi cooperarea, în condiţii de siguranţă, prin schimbul de date operaţionale, prin intermediul canalelor de comunicare securizate (Interpol, Europol, SELEC/GUAM) avute la dispoziţia CCPI.

Potrivit prevederilor acordului, părţile semnatare vor fi împuternicite să efectueze schimbul de informaţii şi date cu elemente de extraneitate cu respectarea standardelor de protecţie a datelor cu caracter personal şi a regulilor de securitate/confidenţialitate adecvate în ceea ce priveşte riscurile de prelucrare şi caracterul datelor prelucrate, precum şi să participe la proiectele internaţionale, ce vizează cooperarea interinstituţională, în scopul intensificării cooperării internaţionale, mai informează Ministerul Justiţiei.

În acest sens, pentru reglementarea procesului de lucru şi detalierea formelor de coordonare şi cooperare, părţile vor revizui instrucţiunile interdepartamentale în vigoare şi vor aproba acte normative interdepartamentale noi, conform standardelor şi bunelor practici aplicate în Uniunea Europeană.

Astfel, Centrul Cooperare Poliţienească Internaţională a devenit membru cu drepturi depline în cadrul Proiectului „Sporirea principiilor legale şi bunei guvernări în Europa de Sud-Est prin suportul şi extinderea reţelei ILECU cu scopul combaterii criminalităţii organizate transnaţionale - ILECU III", implementat de Austria, cu suportul Uniunii Europene.

Notă: ILECU (International Law Enforcement Coordination Unit) Centrul Internaţional de Coordonare a Instituţiilor de Drept.

L.D.

Bătrînii din Republica Moldova vor fi încurajaţi să muncească mai mult

Statul îşi propune mai multe măsuri care să mobilizeze oamenii trecuţi de vîrsta pensionării să muncească, în contextul demografic naţional, cînd creşte numărul persoanelor cu vîrsta de peste 60 de ani, iar cel al populaţiei tinere scade.

Guvernul îşi propune, în următorii doi ani, să sporească gradul de implicare a oamenilor în vîrstă în toate sectoarele statului.

„Situaţia este degradantă şi de aceea trebuie să întreprindem măsuri. În primul rînd, trebuie să sensibilizăm societatea ca să conştientizeze faptul că oamenii în vîrstă au forţă şi capacităţi şi nu trebuie marginalizaţi. Respectiv, să lucrăm cu ce avem şi să nu-i dăm la o parte. Astfel, vom discuta cu angajatorii ca să ofere locuri de muncă şi bătrînilor, adică în concursul pentru angajare să fie eliminat criteriul de vîrstă şi să se axeze pe capacităţile şi aptitudinile concurenţilor. Pentru că dacă nu vom implica oamenii vîrstnici în viaţa social-activă, nu ştiu ce buget vom avea peste doi ani", a declarat şefa Secţiei politici demografice din cadrul Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, Larisa Rotaru.

Către anul 2050, numărul de vîrstnici se va majora de 2,5 ori, depăşind la acest indicator statele care dispun de economii cu potenţial mult mai avansat de adaptare la îmbătrînirea demografică.

La 1 ianuarie 2013, în Republica Moldova locuiau 527,6 mii de persoane în vîrstă de 60 de ani şi peste (2010 - 512,3 mii; 2009 - 500,4 mii). Mai mult de jumătate dintre acestea, sau 60,4%, sînt femei. Circa două treimi, sau 60,9%, din numărul total al persoanelor în etate locuiesc în mediul rural.

În perioada anilor 2000-2012, populaţia din grupul de vîrsta de 57-62 de ani şi peste, a crescut cu 39 945 persoane. Ritmul de îmbătrînire demografică indică o creştere anuală a numărului populaţiei de 60 de ani şi peste, cu circa 2606 persoane.

În trei ani, salariul mediu lunar va atinge 5100 lei

În trei ani, cîştigul salarial mediu lunar în economia Moldovei se va majora cu 33,3% şi va atinge 5100 lei către anul 2016. Iar fondul de remunerare a muncii se va majora cu 31,4%, atingînd suma de 36,4 miliarde de lei sau 28,3% în raport cu PIB. Datele sînt prezentate în proiectul de buget pentru anului viitor, care a fost votat de Parlament.

Potrivit proiectului, creşterea cîştigului salarial mediu lunar şi a fondului de remunerare a muncii va fi determinată de relansarea sectorului real, în special din contul dezvoltării sectorului privat şi trecerii unui număr considerabil de personal în sfera businessului mic şi mijlociu şi perfecţionarea sistemului de salarizare şi motivare a angajaţilor.

Indicele preţurilor de consum se prognozează la nivel de 104,7% în anul 2014 şi 105,5% în anul 2016. În ceea ce priveşte cursul de schimb al monedei naţionale pentru perioada de prognoză, acesta va suferi o apreciere relativă – de la 13,03 lei pînă la 12,93 lei pentru un dolar american la sfîrşitul anului 2016.

Ţinîndu-se cont de prognozele unor creşteri economice temperate la nivel mondial, cu efect pozitiv asupra creşterii cererii externe a comerţului exterior moldovenesc pentru perioada 2014-2016, se estimează creşteri medii anuale ale exporturilor de bunuri cu 8,2%, iar ale importurilor cu 7,7%. Ponderea majoră în totalul importurilor va reveni resurselor energetice.

Studiu ONU privind discriminarea femeilor rome în Republica Moldova

Reprezentanţii Naţiunilor Unite în Republica Moldova au ajuns la concluzia că, dintre diversele categorii de cetăţeni moldoveni care sînt discriminaţi de autorităţi, societate şi propriile familii, cel mai mult afectate de acest fenomen sînt femeile rome. Accesul la educaţie, la îngrijire medicală şi angajare la muncă sînt principalele domenii ale discriminării, potrivit unui studiu lansat, recent, la Chişinău.

Cercetarea realizată de către experţi mandataţi de reprezentanţa ONU la Chişinau arată că una din două fete de etnie romă frecventează şcoala primară.

De trei ori mai puţine fete, mai exact 14 la sută, sînt implicate în învăţămîntul secundar profesional, iar la studiile superioare acestea practic nu sînt. Aproape jumătate din femeile rome nu au nici un fel de studii, iar 63 la sută din ele nu ştiu a citi.

Ce împiedică accesul fetelor rome la educaţie? Motivele sînt lesne de presupus: sărăcia, căsătoriile timpurii, segregarea în şcoală şi motivaţia scăzută a părinţilor de a susţine educaţia copiilor.

Tot din cauza sărăciei şi tratamentului discriminator, majoritatea femeilor rome preferă să nu se adreseze la medici atunci cînd au nevoie, multe neavînd nici poliţă de asigurare medicală.

Cît priveşte accesul la piaţa muncii, studiul arată că doar 15 la sută din femeile rome sînt angajate, de cele mai deseori la munci necalificate. În acest sens, analistul de program în cadrul UN Women Veaceslav Balan a subliniat: „Femeile rome se regăsesc în mare parte în funcţii temporale sau sezoniere. Sînt angajate neoficial, la munci necalificate şi cu salariu redus".

Veaceslav Balan este de părere că autorităţile centrale şi locale se implică mult prea modest în recuperarea stării de lucruri semnalată în repetate rînduri. La mai bine de un an de la aprobare, Planul naţional de susţinere a etniei rome este practic nerealizat, constată expertul. Din cei 15 mediatori comunitari care urmau să fie angajaţi în acest an, în prezent doar 6 îşi exercită funcţia.

Veaceslav Balan spune că autorităţile locale şi raionale percep serviciul de mediator ca o opţiune şi nu obligaţie.

Totodată, el a remarcat că trebuie să se înţeleagă că mediatorii comunitari nu vor rezolva toate problemele peste noapte. E nevoie de integrarea soluţiilor pentru aceste probleme în toate politicile publice, inclusiv a măsurilor în privinţa schimbării atitudinilor în interiorul comunităţii rome.

Veaceslav Balan spune că şi în comunitatea romă femeile sînt privite prin prisma unor stereotipuri. Ele sînt percepute exclusiv drept femei casnice, ale căror obligaţii se rezumă la îngrijirea copiilor şi a soţului.

Rada Pădureanu o tînără de etnie romă împărtăşeşte şi ea parţial această opinie: „Sînt nişte tradiţii, dar ele nu încurcă. Dacă bărbatul ar vedea că societatea altfel o priveşte pe soţia sa şi o primeşte, el nu se va uita la ea ca la… „da ce să cauţi tu acolo". Dacă el vede că ea poate să ajungă ceva îi spune „dute şi ocupă-te cu acest lucru". El ca stăpînul casei, nu vrea ca soţia sa să fie discriminată, obijduită. El vrea să o protejeze de toate problemele acestea. De aceea îi spune mai bine să stea acasă".

Rada Pădureanu crede că însăşi femeile rome ar trebui să se implice mai activ în viaţa socială, astfel contribuind la diminuarea prejudecăţilor faţă de ele.

Ea este una din puţinele tinere rome care după absolvirea şcolii îşi continuă studiile la universitate: „Dacă nu eram discriminată la şcoală de mică, poate nu aş fi ajuns să învăţ la universitate, să am dorinţa aceasta că eu sînt tot aşa eu pot învăţa. Eu învăţ şi eu o să ajung cineva. Dar nu toate persoanele sînt aşa. Aici la Chişinău mai am prieteni care mă ajută, mă îndeamnă să arăt că pot învăţa, că nu sînt mai proastă ca ceilalţi. Dar acolo la sate, unde oamenii sînt foarte apropiaţi unii de alţii, ei au probleme şi îşi trăiesc viaţa ca părinţii, bunicii, străbunicii lor".

Rada Pădureanu împreună cu alte 21 de tinere rome din mai multe localităţi au iniţiat constituirea unei reţele dedicate identificării problemelor cu care se confruntă femeile rome şi căutării de soluţii fezabile, astfel încît sa fie ajutate să se integreze mai lesne în societate.

La solicitarea cititorilor

Zile de sărbătoare nelucrătoare

Potrivit articolului 111 din Codul muncii (cu ultimele modificări din 01.11.2013), în Republica Moldova, zile de sărbătoare nelucrătoare, cu plata salariului mediu (pentru salariaţii care sînt remuneraţi în acord sau pe unitate de timp – oră sau zi), sînt:

a) 1 ianuarie – Anul Nou;

b) 7 şi 8 ianuarie – Naşterea lui Isus Hristos (Crăciunul);

c) 8 martie – Ziua internaţională a femeii;

d) prima şi a doua zi de Paşte conform calendarului bisericesc;

e) ziua de luni la o săptămînă după Paşte (Paştele Blajinilor);

f) 1 mai – Ziua internaţională a solidarităţii oamenilor muncii;

g) 9 mai – Ziua Victoriei şi a comemorării eroilor căzuţi pentru independenţa Patriei;

h) 27 august – Ziua Independenţei;

i) 31 august – sărbătoarea „Limba noastră”;

j) ziua Hramului bisericii din localitatea respectivă, declarată în modul stabilit de consiliul local al municipiului, oraşului, comunei, satului.

În afară de stabilirea zilelor concrete, acest articol mai prevede că, în zilele de sărbătoare nelucrătoare se admit lucrările în unităţile a căror oprire nu este posibilă în legătură cu condiţiile tehnice şi de producţie (unităţile cu flux continuu), lucrările determinate de necesitatea deservirii populaţiei, precum şi lucrările urgente de reparaţie şi de încărcare-descărcare.

Nu se admite atragerea la muncă în zilele de sărbătoare nelucrătoare a salariaţilor în vîrstă de pînă la 18 ani, a femeilor gravide, a femeilor aflate în concediul postnatal.

Invalizii de gradul I şi II, unul dintre părinţii (tutorele, curatorul) care au copii în vîrstă de pînă la 6 ani sau copii invalizi, persoanele care îmbină concediile pentru îngrijirea copilului cu activitatea de muncă şi salariaţii care îngrijesc de un membru al familiei bolnav, în baza certificatului medical, pot presta munca în zilele de sărbătoare nelucrătoare numai cu acordul lor scris. Totodată, angajatorul este obligat să informeze în scris salariaţii menţionaţi despre dreptul lor de a refuza munca în zilele de sărbătoare nelucrătoare.

În scopul utilizării optime de către salariaţi a zilelor de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare, Guvernul este în drept să transfere zilele de repaus (de lucru) în alte zile. În cazul în care zilele de sărbătoare nelucrătoare coincid cu zilele de repaus săptămînal, salariul mediu pentru aceste zile nu se menţine.

Abrogarea castrării chimice pentru pedofili în Moldova

Parlamentul moldovean a aplicat o decizie de astă vară a Curţii Constituţionale. Asprimea pedepsei introdusă de Legislativ, la iniţiativa deputatului Valeriu Munteanu, fusese criticată de organizaţii pentru drepturile omului, Consiliul Europei, avocaţii parlamentari moldoveni şi preşedintele Nicolae Timofti.

Într-un an şi jumătate cît a fost în vigoare, au fost condamnaţi la castrare chimică mai mulţi recidivişti. Dar ei pot spera acum că nu vor mai fi supuşi acestei proceduri. Potrivit datelor Amnesty International Moldova, în timpul cît a fost valabilă, castrarea fusese condamnarea în cazul a cinci violatori de copii. Decizia Curţii Constituţionale din vara trecută a fost pronunţată însă înainte ca sancţiunea să-i fi fost aplicată vreunuia dintre ei.

Ar trebui acum revizuite şi sentinţele?

Vice-ministrul justiţiei, Nicolae Eşanu, care a prezentat în Parlament proiectul de abolire a pedepsei, a spus că nu: „Noi am prevăzut expres în proiect că ei sînt eliberaţi de pedeapsa respectivă”.

Rămîn însă nelămuriri de ce a fost necesară această revenire la subiect, din moment ce deciziile Curţii Constituţionale, inclusiv cea cu privire la anularea ca fiind inumană a castrării, produc efect juridic imediat, prin urmare nu ar fi nevoie să fie confirmate.

La acest capitol Nicolae Eşanu a remarcat: „Curtea a declarat-o neconstituţională şi noi eram obligaţi să scoatem din Codul penal normele care prevedeau posibilitatea castrării chimice”.

Criticii abolirii pedepsei, printre ei în primul rînd autorul ei, Valeriu Munteanu, dar şi avocatul copiilor Tamara Plămădeală sau anumiţi procurori ce au pronunţat astfel de verdicte, au spus că autorităţile pun mai presus drepturile pedofililor decît pe cele ale copiilor victime.

Întrebată fiind ce le-ar spune autorilor unor astfel de acuzaţii: Cristina Pereteatcu, directoarea organizaţiei care a pledat pentru abolirea pedepsei şi consideră această decizie drept o izbîndă – Amnesty International Moldova, a menţionat: „Sîntem în secolul XXI şi nu trebuie să ne conducem de principiul dinte pentru dinte şi ochi pentru ochi. Avem justiţie şi soluţiile nu trebuie identificate speculînd pe emoţii şi lipsa de informare. Noi sîntem pentru pedepsirea tuturor crimelor, dar conform legii. Pedofilia este o problemă foarte gravă, dar este o problemă care necesită educaţie, consiliere şi efortul consolidat al psihiatrilor. Mai mult decît atît, în multe ţări castrarea chimică a demonstrat că este un proces reversibil. Şi atunci e o investiţie în vînt”.

Anatolie Munteanu, avocatul parlamentar care a adus cauza în faţa Curţii Constituţionale, spune că în ţările unde pedeapsa există, totuşi, sînt obligatorii două condiţii pe care nu le-a luat în calcul legiuitorul moldovean: „Nimeni nu pune la îndoială că făptuitorul trebuie să-şi primească pedeapsa, dar trebuie să existe verdictul unui consiliu de medici că omul suferă de această abatere şi trebuie să existe acordul violatorului”.

Castrarea chimică a pedofililor a fost votată de Parlament anul trecut din a doua încercare. Şeful statului Nicolae Timofti a refuzat s-o promulge considerînd-o un act de tortură, dar majoritatea au votat-o,totuşi, pentru că liberalii condiţionaseră decizia prin votarea legii antidiscriminare, pe care mulţi dintre deputaţi nu-şi puteau permite să nu o adopte.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Care sînt atribuţiile principale ale agentului guvernamental privind executarea hotărîrilor Curţii Europene pentru apărarea Drepturilor Omului?

Marina Borta, mun. Chişinău

Conform articolului 6 din Legea cu privire la agentul guvernamental, acesta exercită următoarele atribuţii:

a) reprezintă Guvernul Republicii Moldova la Curte şi îndeplineşte orice altă atribuţie prevăzută de Convenţie sau de Regulamentul Curţii;

b) supraveghează corectitudinea măsurilor adoptate în vederea executării hotărîrilor pronunţate de Curte şi propune autorităţilor competente spre adoptare măsuri cu caracter general întru evitarea noilor încălcări ale prevederilor Convenţiei şi protocoalelor adiţionale;

c) informează prim-ministrul despre evoluţia cauzelor la Curte;

d) reprezintă Guvernul la întrunirile specializate ale Comitetului de Coordonare pentru Drepturile Omului (CDDH) şi ale Comitetului de Experţi pentru Perfecţionarea Procedurilor de Protecţie a Drepturilor Omului (DH-PR), subordonat acestuia;

e) asigură informarea judecătorilor, procurorilor şi funcţionarilor publici cu privire la jurisprudenţa Curţii;

f) informează periodic, inclusiv la cerere, Ministerul Afacerilor Externe despre măsurile care urmează să fie luate de autorităţile publice naţionale în vederea executării hotărîrilor Curţii.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(decembrie 2013, nr. 48(499)

Anul 2013 a adus mai multe instrumente în lupta împotriva corupţiei

Anul 2013 este net superior situaţiei din 2012 în sensul fortificării instrumentelor de prevenire a corupţiei. Prea mult accent a fost pus pe sistemul judecătoresc, în timp ce marea corupţie este în sistemul achiziţiilor publice.

Afirmaţia aparţine directorului Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), Sergiu Ostaf, şi a fost făcută în cadrul unei emisiuni televizate. În opinia lui Sergiu Ostaf, dacă din momentul în care va fi adoptat Pachetul de legi anticorupţie, vor fi 500 sau 1000 de persoane care nu îşi vor putea justifica averea, ele vor fi condamnate, iar acesta este efectul benefic de purificare a societăţii.

Totodată, Sergiu Ostaf a spus că în 2013 a existat mişcare înainte pe diferite domenii, însă nu întotdeauna s-a soldat şi cu rezultate. Anumite instituţii au fost create, au început să lucreze, dar, deocamdată, sînt nişte indicatori de proces.

Politologul Vasile Croitoru a specificat că anul 2013 nu a fost valorificat pe deplin, iar 5 luni s-au pierdut în van.

„Am avut o perioadă de 5 luni de instabilitate maximă. Din 5 martie pînă pe 29 mai aşteptam mai mult să fie campanie electorală decît reformatarea noului Guvern. De la 1 iunie pînă la moment, s-a făcut cîte ceva. Faţă de 2012 sînt anumite realizări, dar nu corespund mizelor cetăţenilor, care s-au săturat să aştepte. Într-un an preelectoral, e foarte greu să ne aşteptăm la paşi mari în lupta anticorupţie. Avem legislaţie conformă acquis-ului comunitar. Există foarte multe riscuri opunerii acestei lupte şi este foarte important să se dea dovadă de voinţă politică”, a spus Vasile Croitoru.

Expertul Centrului de Analiză şi Prevenire a Corupţiei, Mariana Kalughin, a subliniat că Republica Moldova are legi pentru combaterea corupţiei din anul 2008, însă abia în 2013, în mod efectiv a început să funcţioneze Comisia Naţională pentru Integritate.

În viziunea expertului, din pachetul de legi anticorupţie cea mai importantă prevedere este răspunderea disciplinară a judecătorilor. „La momentul prezentării proiectului de către Ministerul Justiţiei, erau anumite deficienţe.

Proiectul cu testarea integrităţii s-a discutat foarte mult. Cred că testarea integrităţii poate fi o măsură eficientă, însă în exclusivitate în cadrul Poliţiei Rutiere”, a subliniat Mariana Kalughin.

Preşedintele Centrului de Iniţiative şi Monitorizare a Autorităţilor Publice, Ion Dron, a subliniat că toate proiectele anticorupţie poartă un caracter oportunist sau de conjunctură, deoarece guvernarea era obligată să arate că face ceva în contextul Summitului de la Vilnius.

„Am început anul foarte bine, cu descinderi la Guvern, cu dosare penale intentate miniştrilor, cu marile dosare de la FISC. E sfîrşit de an şi cu ce s-au încheiat toate? Cu nişte reglări de conturi. Toţi am asistat la nişte spectacole de prost gust. Ne-am focusat pe sistemul judecătoresc, dar marii bani care se fură sînt de la bugetul de stat, am scăpat din vedere miniştrii, viceminiştrii”, a menţionat Ion Dron.

El sugerează clasei politice să nu adopte legi, strategii cu impact enorm în an electoral, deoarece acestea trebuie adoptate cu multă înţelepciune şi analiză a impactului de viitor.

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Morozovscaia Nina, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Iu. Gagarin, nr.7, apt. 17, pentru data de 13 ianuarie 2014, ora 12.45, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Morozovschi Anatoli.

Judecător Nadejda Mazur

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Golub Galina, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Capricorn, nr. 1, pentru data de 28 ianuarie 2014, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Golub Gheorghe privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Nadejda Mazur

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Leca Veronica, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. M. Lomonosov, nr. 38, apt. 32, pentru data de 20 ianuarie 2014, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea lui Leca Vasile privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Djeta Chistol

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Tehmedfarm", a cet-lor: Antoci Maria, Caftanat Silvia, Solovei Lilia, Baranovscaia Oxana, pentru data de 3 februarie 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 207), unde va avea loc examinarea cererii înaintată de Cujba Angela către SRL „Tehmedfarm", intervenienţi accesorii: Antoci Maria, Caftanat Silvia, Solovei Lilia, Baranovscaia Oxana, privind dizolarea întreprinderii.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Orîndaş

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Odagiu Nicolae, pentru data de 21 februarie 2014, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Odagiu Irina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Efros

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pînzari Ion, pentru data de 31 martie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 218) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-4577/13, la cererea depusă de Cernatu Alexandru privind încasarea sumei.

Prezenţa la şedinţa de judecată cu buletinul de identitate este obligatorie.

Judecător L. Andriaş

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Reabov Loria, Ciaprasovaea Valentina, pentru data de 16 ianuarie 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîţi, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea ÎCS „Red Union Fenosa" SA privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Leca Veronica, pentru data de 28 ianuarie 2014, ora 9.15, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea depusă de Iftodii Victoria privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Brajnicov Alexandr, pentru data de 30 ianuarie 2014, ora 15.15, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea înaintată de APLP – 51/397 privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Dadbayeb Iaakov, pentru data de 4 februarie 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea depusă de Dadbayeb Tatiana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Stratan

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Suvorovţov Diana, Suvorovţov Ana, Suvorovţev V. V., mun. Chişinău, bdul Dacia, nr. 22/2, apt. 93, pentru data de 4 februarie 2014, ora 16.20, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea APLP-51/397 privind încasarea datoriei.

Judecător Virgiliu Buhnaci

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Petrov Valeriu, pentru data de 5 februarie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1 „A"), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea înaintată de ÎCS „Red Union Fenosa" SA privind încasarea datoriei.

Judecător Nicolae Şova

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gorgos Mihail, pentru data de 6 februarie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 6), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea depusă de Gorgos Zinaida privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Svetlana Garştea-Bria

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Biţa Oleg, dom. mun. Chişinău, str. Pandurilor, nr. 2, apt. 16, pentru data de 11 februarie 2014, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Guţan-Biţa Aliona privind desfacerea căsătoriei şi încasarea pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Stelian Teleucă

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Donţu Andrian, pentru data de 12 februarie 2014, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Donţu Tatiana privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei alimentare.

Judecător Ecaterina Silivestru

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bajac (Buga) Ludmila, a.n. 19.09.1981, pentru data de 18 februarie 2014, ora 15.20, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît la cererea depusă de SAR „Donaris Group" SA privind încasarea prejudiciului material.

Judecător Maria Ţurcan

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Leahov Artur, pentru data de 4 martie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1 „A"), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea înaintată de Vasilenco Victoria privind încasarea pensiei alimentare, dispunerea permisiunii plecării peste hotarele ţării.

Judecător Nicolae Şova

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Vieru Mihail şi Vieru Liudmila, pentru data de 5 martie 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea APLP-51/400, cu participarea reprezentantului SA „Termocom" privind încasarea datoriei.

Judecător Viorica Puica

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Puşcaşu Ion, pentru data de 13 ianuarie 2014, ora 8.45, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Puşcaşu Ana privind încasarea plăţii pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente, conform art.108 CPC al RM.

Judecător Ion Bulhac

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rusu Ion, pentru data de 5 februarie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de intervenient accesoriu la cererea de chemare în judecată depusă de CA „Garanţie" SA către SRL „Iuris Brio" privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Igor Mânăscurtă

♦♦♦

Judecătoria Rezina, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Melnic Oleg, pentru data de 13 ianuarie 2014, ora 8.30, la şedinţa de judecată (or. Rezina, str. Voluntarilor, nr. 3, sala de şedinţe nr. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Melnic Ludmila privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Vasile Macrinici

♦♦♦

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Stratulat Nina Gheorghe, cu ultimul domiciliu: r-n Orhei, satul Step-Soci, str. Tineretului, nr. 39, pentru data de 14 ianuarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 7) în calitate de pîrît la acţiunea înaintată de SRL „Orhei-Gaz" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Cupcea

♦♦♦

Judecătoria Călăraşi solicită prezentarea cet. Priguza Ruslan, a.n. 05.06.1987, cu ultimul domiciliu: or. Călăraşi, a II-a stradelă Gheorghe Asachi, nr.15, pentru data de 15 ianuarie 2014, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Călăraşi, str. Alexandru cel Bun, nr. 153, bir. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea reclamantului Candîba Victor privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Raropu

ANUNŢ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deţinînd dosarele de executare nr. 056-543-544/13, din 01.11.2013, înştiinţează debitorul SRL „Torais Design", c/f – 1003600100157, despre faptul că pe data de 9 ianuarie 2014, ora 12.00, va avea loc executarea documentelor executorii nr. 2e-3428/2013, emise de Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, la 11.09.2013, privind evacuarea SRL „Torais Design", cu sediul în mun. Chişinău, str. Gh. Madan, nr. 46/5, apt. 111, din birourile nr. 609, amplasate în imobilul nr. 7 din str. M. Costin, mun. Chişinău şi respectiv privind încasarea de la SRL „Torais Design" în beneficiul ÎS „Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro" a sumei totale în mărime de 62 423 lei, conform art.88, 147, 149 Cod de executare al RM.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

♦♦♦

Judecătoria Anenii Noi solicită prezentarea cet. Rudenco Ion, domiciliat: satul Bulboaca, nr. 3/1, apt. 1, r-n Anenii Noi, pentru data de 24 ianuarie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (or. Anenii Noi, str. Mărţişor, nr. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă privind recunoaşterea dreptului de ieşire şi intrare în RM a copilului minor în lipsa acordului tatălui.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iurie Moldovan

♦♦♦

Judecătoria Căuşeni solicită prezentarea cet. Bedneac Sergiu, domiciliat: or. Şoldăneşti, str. 31 August 1989, nr. 35, pentru data de 18 februarie 2014, ora 11.45, la şedinţa de judecată (Căuşeni, str. Ştefan cel Mare, nr. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Bedneac Diana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Maria Tertea

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Puica Vasile, domiciliat: satul Peresecina, Orhei, pentru data de 22 ianuarie 2014, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă depusă de Puica Ludmila privind desfacerea căsătoriei şi încasarea pensiei alimentare.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Golban Vladimir, pentru data de 27 ianuarie 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea SA „Semnal" către: Pretura sectorului Botanica, Primăria şi Consiliul municipiului Chişinău, Golban Vladimir privind înlocuirea anulării deciziei.

Judecător Viorica Puica

♦♦♦

Judecătoria Basarabeasca, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Travnicov Serghei, pentru data de 13 ianuarie 2014, ora 13.00, la şedinţa de judecată (or. Basarabeasca, str. Cheiului (Naberejnaia), f/n) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Travnicova Tatiana către: Travnicov Serghei, Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei Basarabeasca privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Carapirea

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Porcaru Alexei, pentru data de 14 ianuarie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea „PfB Legal Consulting" SRL privind înlocuirea BC „Moldova Agroindbank" SA cu succesorul său în drept „PfB Legal Consulting" SRL.

Judecător Viorica Puica

♦♦♦

Judecătoria Floreşti solicită prezentarea cet. Amoaşii Natalia, domiciliată: satul Cuhureştii de Sus, Floreşti, pentru data de 15 ianuarie 2014, ora 13.30, la şedinţa de judecată (or Floresti, str. M. Eminescu, nr. 1, bir. 10) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea SRL „Legal Consalting" privind înlocuirea succesorului în drepturi.

Judecător Ludmila Grădinaru

S-a oprit o inimă… Un suflet minunat, un om de mare omenie, modestie şi bunătate s-a înălţat la ceruri, lăsînd în urmă o suferinţă de nedescris.

În aceste momente grele, ne alăturăm cu multă compasiune familiei profund îndurerate a domnului Roman Talmaci, în legătură cu trecerea în nefiinţă a **tatălui** său, celui care a fost un om deosebit, părinte şi bunic iubitor.

Vă împărtăşim durerea, iar condoleanţele noastre încearcă să vă aline marea pierdere şi să vă încurajeze.

A plecat dintre noi spre locuri senine…

Dumnezeu să-L odihnească în pace şi să-L aşeze în loc luminat.

Preşedintele Camerei Teritoriale a executorilor judecătoreşti Centru Anatolie Bănărescu

---

Uniunea Naţională a Executorilor Judecătoreşti a primit, cu profundă tristeţe, vestea încetării din viaţă a **tatălui** domnului Roman Talmaci, şi vine cu un mesaj de condoleanţe, prin care exprimă sincere regrete în legătură cu aceasta.

Domnul să-L odihnească în pace.

Aniversări

Recent, şi-au aniversat ziua de naştere: **Rodica Ciobanu**, doctor în ştiinţe filozofice, conferenţiar universitar, Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere”, Facultatea de Drept, USM; **Nicolae Şova**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM, judecător, Botanica; **Alexandru Sosna**, doctor în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Aurelia Toderaş**, preşedintele Judecătoriei Floreşti; **Ecaterina Silivestru**, judecător, Botanica; **Aliona Miron**, judecător, Rîşcani mun. Chişinău; **Ludmila Coţaga**, judecător, Rezina; **Andrei Mironov**, vicepreşedintele Judecătoriei Taraclia; **Ghenadie Bîrsan**, judecător, Edineţ; **Dumitru Puşca**, judecător, CA Bălţi.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

CALEIDOSCOP

Cel mai scump pom de Crăciun din lume: Are 13 metri şi a fost evaluat la 11 milioane de dolari

De fiecare Crăciun, ne împodobim brazii cu beteală, globuri, dantele şi diferite figurine. În alte colţuri ale lumii însă, podoabele folosite pentru brazi includ smaralde, safire, diamante şi alte pietre preţioase şi costă zeci sau chiar sute de mii de dolari.

Titlul de cel mai scump pom de Crăciun din lume este deţinut de bradul de 13 metri, evaluat la 11 milioane de dolari şi care a decorat în 2010 un hotel din Emiratele Arabe Unite. Acesta a fost împodobit cu peste 180 de globuri încrustate cu diamante, safire şi perle. Pe ramuri au fost agăţate şi bijuterii adevărate.

Anul trecut, bijutierul japonez Ginza Tanaka a prezentat un brad din aur, împodobit cu ornamente care reprezintă personaje din desenele animate Disney. Bradul a costat peste patru milioane de dolari.

Următorul în top este bradul expus în gara din oraşul elveţian Zurich.

Înalt de 15 metri, pomul a fost împodobit cu 5000 de ornamente din cristale Swarovski. Decoraţiunile au costat aproximativ patru milioane de dolari.

Chiar dacă măsoară doar 35 de centimetri, bradul produs de un lanţ de magazine din Japonia a costat 1,8 milioane de dolari. Şi asta pentru că a fost încrustat cu peste 400 de diamante.

În anul 2010, casa de bijuterii „Tiffany&Co” a expus cel mai scump pom de Crăciun din Europa. Împodobit cu ornamente unicat din pietre şi metale preţioase, bradul a costat, nici mai mult, nici mai puţin, 450 de mii de dolari.

Ce aduce 2014 – Anul Calului de Lemn?

Luna nouă din data de 30 ianuarie aduce începutul noului an chinezesc, Anul Calului de lemn. Noul an chinezesc va fi un timp al victoriilor, al aventurilor neaşteptate şi al romantismului surprinzător.

Este un an excelent pentru călătorii, un an al căutărilor interioare benefice. Va fi un an al acţiunii decisive, al îndrăznelii şi nu al lentorii şi somnolenţei. Atitudinea cîştigătoare în 2014 este curajul de a acţiona. În Anul Calului de Lemn trebuie să te mişti repede. Dacă nu eşti 100% sigură în privinţa unei decizii, este mai bine să nu ţi-o asumi. Evenimentele se desfăşoară cu rapiditate în 2014, Anul Calului.

În astrologia chinezească, Anul Calului este considerat un an norocos care aduce bine şi multe şanse pentru fiecare dintre noi. Calul magic are forţe supranaturale, este eroic, puternic şi poate chiar să zboare. Un cal celest alb, din nori este reprezentarea Zeităţii chineze Kwan Yin, care este sacră. Calul este un erou în China fiindcă bătălii importante au fost cîştigate datorită puterii Calului.

Calul mai simbolizează şi luna iunie, a cincea lună a anului, corespondentul Zodiei Gemeni în Astrologia vestică. În China, această lună este foarte importantă pentru medicina naturistă. Soarele este puternic, iar plantele sînt viguroase şi pot fi folosite cu scop terapeutic. În medicina chinezească Calul este un element de foc. De asemenea, fiecărei dintre cele 12 zodii chinezeşti îi corespund şi două ore din zi. Orele calului sînt 11.00 şi 1.00.

2014 – Anul impulsivităţii

Ar trebui să ne asumăm riscuri mari în Noul An Chinezesc? Stilul impulsiv de a face lucrurile, caracteristic Calului nu este cea mai bună opţiune pentru fiecare dintre noi. De exemplu, energia spontană a Anului Calului de Lemn aduce provocări celor din zodia chinezească a Şobolanului; el este mult mai cumpătat, exact în opoziţie cu calul. Acţiunea şi impulsivitatea se potrivesc celor născuţi în Zodiile Tigrului, Cîinelui şi Oii. Cei născuţi în aceste zodii pot să meargă pe un drum mai riscant, cel al deciziilor spontane. Anul 2014 nu trebuie să fie unul rău nici pentru ceilalţi. Este mai bine şi să stai în linişte de-o parte. Această atitudine îţi poate fi, de asemenea, benefică.

Trebuie să reţinem cu toţii că energia noului an este una dinamică, sălbatică şi independentă. Nu este timpul planificării şi nici al raţiunii, aşa cum a fost 2013, Anul Şarpelui. Noul an este unul care ne va provoca să învăţăm să ne ascultăm instinctele, pregătindu-ne pentru Anul Oii de lemn care va fi 2015, un an cu o energie confortabilă şi creativă care ne va aduce multe bucurii în viaţă.

Calul iubeşte libertatea

Anul 2014 ne va stimula în sensul regăsirii libertăţii, vom vrea să ne reîntoarcem la natură să ne bucurăm de viaţă mai mult şi de aventuri. Vom îndrăzni mai mult decît în anii precedenţi, vom învăţa să ne bucurăm mai mult de natură şi de oamenii dragi din jurul nostru. Va fi un an bun, cu o energie jucăuşă care vorbeşte despre libertatea spiritului. Este un an în care vom învăţa să ne bucurăm mai mult de energia clipei, să trăim momentul.

Top 10 tradiţii de Anul Nou în lume

Revelionul este una dintre cele mai bizare sărbători în ceea ce priveşte numeroasele tradiţii şi superstiţii. Pentru a sărbători Anul Nou într-o varietate de moduri, oamenii din întreaga lume consumă alimente speciale, se îmbracă cu alte haine, participă la activităţi deosebite şi aşteaptă cu speranţe şi dorinţe fierbinţi noroc, dragoste şi prosperitate pentru anul ce va veni. Iată un top cu primele 10 tradiţii de Revelion de pe glob.

10. Focuri în aer liber

În multe locuri din întreaga lume se aprind focuri pentru a sărbători sosirea Anului Nou. În Ecuador aceasta reprezintă arderea unor simboluri întruchipînd anumite personaje. În Brazilia, pe bulevardul Paulista sînt aprinse focuri în aer liber la miezul nopţii. Într-o astfel de sărbătoare, focurile de arficii sînt vestitoarele Noului An.

9. Pîinea de Anul Nou

În Grecia o pîine specială numită „Vasilopita” este servita de Revelion. Un bănuţ se ascunde în interiorul acesteia cînd se pune la cuptor. Pîinea se taie exact la miezul nopţii şi cine primeşte bucata cu premiul va avea noroc în anul care vine.

8. Cadouri

Nu este un lucru neobişnuit ca de Revelion să se facă şi să se primească cadouri. În Franţa se marchează sărbătoarea numită „Le Réveillon” cu alimente de lux, şampanie şi cadouri. În Turcia, cadourile sînt schimbate în timpul unei sărbători a alimentelor tradiţionale turceşti.

7. Douăsprezece boabe de struguri

În Spania există tradiţia de a se mînca 12 boabe de struguri la miezul nopţii de Revelion. Fiecare reprezintă o lună din anul ce urmează. În funcţie de cît de dulce este aşa va fi şi luna respectivă: mai bună sau mai dificilă.

6. Îmbrăcămintea

În jurul lumii se observă obiceiuri diferite în ceea ce priveşte îmbrăcămintea purtată de Revelion. În Filipine se poartă haine cu cercuri/buline. În Venezuela, cei care îşi caută sufletul pereche poartă lenjerie roşie. În Ecuador se spune că lenjeria galbenă aduce optimism anul următor.

5. Superstiţii

În Filipine se spune că aruncarea monezilor la miezul nopţii semnifică creşterea veniturilor. În Mexic se întîlnesc mai multe superstiţii: scoaterea bagajelor afară pentru călătorii bune în anul ce vine şi agăţarea unor figurine în formă de oaie pe clanţa uşii pentru prosperitate.

4. Noaptea Albă

În unele religii creştine, Anul Nou mai este denumit şi Noaptea Albă, atunci cînd comunităţile se adună ca să aducă mulţumiri şi rugăciuni pentru anul ce urmează. Obiceiul îşi are rădăcinile în anul 1732, dar i-a fost acordată o importanţă deosebită în rîndul sclavilor din America, cînd în 1863 au aşteptat de 1 ianuarie zorii eliberării.

3. Şampania

Se pare că în întreaga lume cea mai populară băutură de Revelion este şampania. Peste tot în Europa şi în America este însoţită de un toast. În Rusia o băutură din vodcă, suc de lămîie şi apă de la robinet este denumită „apa murdară” şi se bea pentru a opri ghinionul.

2. Sărutul

Se obişnuieşte ca oamenii să se sărute la miezul nopţii de Revelion. Poate fi considerat un gest romantic, dar este, de asemenea, un salut pentru Anul Nou între persoane ce îşi urează un an fericit, cu sănătate şi noroc. Mai poate semnifica între parteneri un an plin de afecţiune.

1. Aruncarea unui obiect

De peste 100 de ani a fost păstrată tradiţia de a se arunca o minge în Times Square, New York. Este cel mai cunoscut obicei de a arunca ceva la miezul nopţii de Revelion. Acest lucru se întîmplă şi în Hong Kong, Sydney, Rio de Janeiro, San Antonio şi Sacramento, California. În alte destinaţii se aruncă diverse lucruri pentru a marca Anul Nou: în Easton, Maryland un crab, în Atlanta, Georgia o piersică, în New Orleans o oală.

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.

Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM. Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 50/sp